

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația
Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., ar pt. Primării și Autorității 1000 L. pe an

Soartea drumurilor

din județul nostru în fine s'a fixat. Pietrile numărate de mii și mii de ori decătre trudiții drumeți cari de veacuri pelindau pe aceste drumuri cu capetele aplecate, privind când înainte când înapoi, numărând și pașii făcuți, ca și când astfel ar ajunge mai repede la adăpostul dorit, sau la țintă, — drumurile, — își vor schimba fața brăzdată, de multa povară suportată și mâncate fiind de puterea timpurilor seculare.

Refacerea asigurată prin cele patrusprezece milioane lei, prevăzute în bugetul județului, este incontestabila recompensă bine meritată lor, însă, când ne gândim că, îndeosebi în județul nostru câte suveniri plăcute și dureroase sunt legate de aceste drumuri simțul de pietate ne cucereste inima și cu oareșcare regret, ne învoim numai la ridicarea și despărțirea pietrilor înfrățite de decenii.

Românul iubește pe toți și iubește toate, tot lucrul, toate ce sunt în jurul lui, chiar și drumul. Cum să nu-l iubească, când ca fiu al sorții vitrige, veacuri îndelungate, singuru-i tovarăș i-a fost drumul?

Putine cântări, doine populare sunt, cari să nu le aibă de obiect.

Acum, când prin îngrijirea bunilor noștri conducători de azi, cari, rehabilitând pe antecesorii lor, își prefac promisiunile în fapte, ni se asigură circulația îndeosebi reclamată prin sporirea

vehiculelor de diferite soiuri, ni se dă o adăugire la bunele speranțe, căci vedem că voesc să ne conducă și pe aceste soiuri de drumuri fără zdruncinări.

Aceasta refacere ne îmbucură din mai multe puncte de vedere, însă îndeosebi pentru faptul că, aceste drumuri, cari sunt martorii neglășitori a momentelor de bucurie, când vitejii nostru oșteni și miile de români eliberați defilau aproape amețit de entuziasmul ce i-a răpit în momentele când pentru prima oară, au purtat mândrii și liberi mândrul nostru tricolor cântând imnurile libertății, merita a fi îngrijite — și totatunci ni se liniștește sufletul că, prin aceasta dispoziție se asigură pâinea de toate zilele a mii de locuitori din ținuturile mai sărace și mai puțin roditoare a județului, cari erau amenințați cu foamea și de mizerie până n'atrată, încât nici dările nu și-le puteau plăti.

Locuitorii din jurul Hălmagiu-lui, Vărfurile etc. vor fi mulțumitor, inimosului conducător al județului dl V. Boneu și domnilor parlamentari aleși de populația județului, pentru exoperarea acestui izvor de câștig sigur prin care, s'a mai asigurat și ameliorarea situației penibile a șomerilor din Arad, din zi în zi înmulțiți.

Prin schimbarea și refacerea drumurilor, credem că am plecat acuzi pe... drumuri bune! Sextus

Mesajul regal de închidere a sesiunii parlamentare

În ședința de noapte a Senatului din ziua de 25 cor., s'a citit următorul Mesaj Regal:

Domnilor Senatori și Deputați!

În ziua de azi se închide prima sesiune a parlamentului actual, munca căruia a contribuit în mod indiscutabil și remarcabil la consolidarea și refacerea țării. Prin legile financiare votate s'a întărit pedestalul gospodăriei naționale, cari legi ajută într-un mult la grabnica normalizare a situației noastre financiare. Legile economice aduse contribuie la perfecționarea reformei agrare, la intensificarea agriculturii dezvoltând izvoarele de venit a economiei naționale. Reorganizarea pisciculturii și a pescăriilor este o adevărată binefacere pentru populația săracă a țării. Asigurarea bunei funcționări a C. F. R., introducerea sistemului de circulație a monedei prin cec și

și clearing, sunt inovațiuni cari asigură bunul mers al funcționării acestor instituțiuni. Legea chiriilor a rezolvat una din cele mai grele și principale teme de după război. Față de Moldova, s'a făcut un act de recunoștință patriotică, cu ocazia înființării facultății de teologie la Chișinău, ce ne era o datorință sfântă față de acest ținut al țării. Preocupările domniei voastre cu nevoile Armatei, cu modificările prețioase în favoarea sănătății publice, cu ameliorarea situației muncitorilor prin măsurile potrivite și bune aplicate la timpul oportun, toate, — sunt rezultatul laudabil al activității domniilor voastre.

Mulțumind d-voastre și tuturor partidelor cari au contribuit cu obolul lor la munca de zidire a țării noastre, declar această sesiune parlamentară de închisă.

FERDINAND.

Politice

Cele 39 milioane pentru minoritari

— Nerecunoștință și necuviință —

Correspondentul nostru din București ne vestește, că episcopul Makay și episcopul catolic A. Balázs au sosit în București și au avut mai multe întrevederi (întâlniri) cu subsecretarul de stat dela finanțe dl Manolescu, în chestiunea eliberării celor 39 milioane acordate ca subvenție școlilor și bisericilor maghiare și germane.

Acești doi episcopi, au fost autorizați (impulsericiți) să ridice această sumă, unul în numele minorității maghiare, iar altul în numele minorității germane.

O seamă de ziare minoritare, co-

mentând această generozitate a guvernului român par foarte nemulțumite de acest ajutor de Stat dat pentru școlile lor confesionale. Astfel, un ziar în strânse legături cu conducerea partidului maghiar, socotește această sumă ca o „batjocură”.

Nu vrem să ne certăm cu obraznicii și surzii, dar atragem luarea aminte a concetățenilor noștri minoritari asupra faptului că, Statul român a făcut tot ce a fost cu putință, pentru școlile minoritare.

Bătăia de joc pentru suma dată o înfierăm cu toată asprimea, deoarece ajutorul școlilor confesionale românești aflătoare în Ardeal și Banat este din cele mai medeste (mici), față de numărul lor și de lipsurile cu care acestea luptă.

Din viața femeilor americane

— La ce vârstă e femeia în plină dezvoltare spirituală —

Chestiunea emancipării femeii, precum și egalitatea în drepturi cu a bărbatilor preocupă mult lumea feminină de dincolo de ocean.

Pentru a documenta necesitatea rezolvării definitive a chestiunii cu privire la credințele de emancipare a femeilor, „International Advisory Council of the National Womens Party U. S. A. în frunte cu doa Ellen Granibich a trimis o circulară societăților medicale și profesorilor universitari, cu rugămintea de a-și da părerea despre capacitatea spirituală a femeii și de a răspunde la chestiunile: Cum influențează instinctul sexual puterea de gândire a fetelor? Cum influențează maternitatea asupra dezvoltării psihice și spirituale? Ce schimbare se produce în viața spirituală a femeii când aceasta atinge o anumită vârstă:

Rezolvarea acestor chestiuni e de o importanță imensă pentru valorificarea portului femeia, și va da cele mai exacte soluții factorilor, cere se ocupă cu fixarea vârstei la care femeia e capabilă să judece, pentru a-i putea da dreptul de vot în America. Este știut, că în țările unde femeia a obținut dreptul de vot nu s'a ajuns la un acord, asupra vârstei, când femeia poate să voteze.

Cei mai mulți sunt de părere că există o legătură strânsă între forța spirituală a femeii și maturitatea ei psihică, adesea foarte mult influențată de cauze fiziologice. În felul acesta, dacă presupunem că, în adevăr judecata femeii e supusă influențelor fiziologice, alcătuirii politice a în statele, unde femeia votează, va fi privit prin o nouă prismă. Viitorul va dovedi, cât de rodnică poate fi munca femeii pe tărâmul politic și anume atunci când

femeia luptă încă pentru egalitate. Nu e de mirare, că pe acest teren avid, femeia nu s'a putut manifesta încă căci eliberarea spirituală a femeii e d'abia la început. Prima generație cu cultură universitară, care își îndeplinește cu multă anevole, pas cu pas munca de pionere va cuceri încetul cu încetul lumea nouă care va aprea aportul cultural al femeii în profesii libere și va reuși să convingă pe cei mai înverșunați antifemeniști de capacitatea ei spirituală, precum și de puterea ei de muncă.

Cu câtă greutate răsbește azi femeia să-și agonisească un loc la soare? Pata cea mai talentată nu poate lupta alături de băiatul cel mai mediocru, atunci când e vorba să ocupe o funcțiune. De ce? Pentru că unei fete i se închid ușile pe când băiatul e primit, având ca primă calitate de preferință, faptul că e băiat, și pentru motivul că femeile n'au puterea politică să apere pe aceași tânără generație de luptătoare. Femeia politiciană e rară avis și dacă în unele state ea a ajuns să fie deputat cronicile vorbesc de dânsă

ca de o variantă a timpurilor de față. Există și femei miniștri. Adevărul e însă că femeia nu s'a afirmat încă ca tipul femeii politice în nici o țară, de aceea dreptul de vot al femeilor e privit ca o chestie de glumă, care nu a fost încă serios soluționată.

Doar se vorbește în unele țări din Europa ca să se retragă femeilor dreptul de vot acolo unde a fost cucerit cu atâta amar. Motivul? Dreptul de vot al femeilor n'a dat roade vizibile.

În țările, în care ele votează au reușit în corporații majoritatea bărbatilor. Femeile nu știu ce să facă cu egalitatea... Ele nu vor să intre în viața politică.

Ele urmează doar, totdeauna pe bărbatul pe care-l iubesc sau pe duhovnicul căruia i se spovedesc, și care a pus stăpânire pe întreaga lor viață religioasă.

Așa vorbesc antifemeniștii. Care e părerea femeinștilor din America? Să se deschidă femeilor toate școlile și instituțiile de cultură, punându-li-se la îndemână toate posibilită-

Savantlăcurile unui matador al șovinismului

— Conferința contelui Apponyi la Haga —
Budapesta. — Conte Apponyi, după cum relatează zările, și-a ținut la Haga a treia conferință asupra constituției Ungariei creiată prin convenția dela 1867. Face portretul împăratului Francis Iosif I. El a dat maximul de independentă ce a crezut că este compatibil cu concepția monarhică. Dificultățile s'au îngreunat în Austria nu în Ungaria, care a avut o problemă minoritară, însă nu gravă.

Naționalitățile disperate din Ungaria nu au dispus de organizații tradiționale politice, ele au fost elemente imigrate în Ungaria, lipsite de orice pretenții conștiente politice. Numai ungurii au fost în stare să creeze organizații politice importante din punctul de vedere al creștinătății.

Acest fapt dă dreptul adevărat la proprietatea milenară a Ungariei.

Ungaria a trecut prin grele încercări, a suferit ravagiile a două revoluții, a fost privată de trei părți din teritoriile ei, totuși ea este un factor al Europei centrale de care trebuie să se țină cont.

În Ungaria nimeni nu se îndoiește că prin tradiție, avântul și energia națională își va îndeplini misiunea impusă de Providență și își va recăpăta teritoriile pierdute.

O nouă acțiune maghiară în Ardeal

— Invație de „artiști”. — Organizarea de cercetași. — În atențiunea guvernului român —

Ziarele din Budapesta anunță, că un număr mai mare de artiști de teatru din Ungaria, vor veni pentru mai multă vreme în Ardeal, ca să joace ca oaspeți pe scenele ungurești de aici, în cadrul trupelor de teatru maghiare din Ardeal. Se dau de pe-acum numele unui număr de peste zece artiști dintre cei de seamă, cari plănuiesc să vină în România.

Întâia constatare ce se desprinde din știrea budapestană, este că ne aflăm în fața unei propagande artistice organizate, ale

țile, toate mijloacele pentru dezvoltarea spirituală a femeii. Să se organizeze viața femeii din tinerețe, ca s'o facă aptă pentru lupte politice.

Maternitatea să fie lăsată în grija societății, adică cheltuielile nașterii să fie acoperite de societatea, care va încasa dela toate membrele ei impozitul pentru maternitate. Creșterea femeii ca și al bărbatului e apt de același training.

De ce nu s'ar putea desvolia la fel în decursul anilor?

Fetele care stau azi în plină luptă socială sunt mamele de mâine, bunicile de mai târziu. Toată speranța se concentrează în pionerele de azi. Acestea vor fi crescute în aerul libertății și a egalității. Spiritul sclaviei nu le mai apasă, așa precum aceasta a paralizat aripelile mamelor și bunicilor din zilele noastre.

Ca femei, ce produc, ele și-au creat o poziție socială demnă, în viața economică și socială a timpurilor noastre și au știut să dea ocupațiilor parțiale sufletească din bunătațe și vrednicia feminină, ce au avut-o și mamele lor, unită cu conștiința, că sunt un factor util în societatea în care luptă încă pentru un drept, care li se refuză.

cărei resorturi trebuie examinate.

„Ușag” unul din ziarele partidului maghiar, anunță că acest partid a început opera de organizare a cercetașilor unguri în Ardeal.

Ar fi de dorit să se știe cine conduce aceste organizații cercetașesti și care e spiritul de organizare preconizat de partidul maghiar pentru că mai târziu să nu se dea loc la diferite surprize atât pentru guvernul român cât și pentru partidul maghiar.

Intrunirea amicilor d-lui Gr. Filibescu

Azi, Duminecă, la orele 10 jum. este convocată o întrunire în sala „Dacia”, de dl Gr. Filipescu și amicii săi, pentru a explica motivele care l-au determinat să părăsească partidul național-țărănesc.

Vor lua cuvântul la aceasta întrunire și domnii Lucasievici, Grigore N. Filipescu, Emanuel Antonescu, G. Lucasievi, Mircea Poenaru-Bordea, C. Prajia-lăși, dr. Grigorescu-Soverin, Scarlat Orăscu-Ploesti, Raul Crăciun, G. Chiriac, N. Hiotu, etc.

Această întrunire va lua caracterul unei mari manifestații populare,

Raporturile româno-jugoslav

— Declarațiile dlui N. Iorga —

Citim în ziarele din Belgrad, că dl N. Iorga, continuă să fie centrul interesului general al lumii jugoslave. Ziarul „Politika” publică în numărul său de ieri un interview al dlui Iorga asupra relațiilor dintre România și Jugoslavia.

Dl profesor Iorga a declarat, că nu s'a întâmplat nimic ce ar putea turbura raporturile frățești dintre aceste două state. Avem cu Jugoslavia multe tradiții comune, ce ne-au venit din Bizanț. Afară de aceasta, unul din Obrenovici i-a trimis lui Cuza Vodă o sabie cu următoarea inscripție latină: „amicului sigur din vremuri grele”.

În același timp, însă, nu trebuie să se uite nici afinitatea de sânge care există între români și sârbi, deoarece românii au mult sânge slav, iar sârbii sânge iliric, care este de aceeași obârșie cu cel românesc, și chiar sânge latin. În urma colonizărilor romane din Balcani.

În ce privește legăturile de rasă ale Jugoslaviei, dl Iorga a declarat că a fost sincer emoționat de manifestarea pe care ținerea din Belgrad a făcut-o congresiștilor ruși și bulgari, dând dovadă de o admirabilă solidaritate de rasă.

Noi românii n'am considerat niciodată pactul cu Jugoslavia din punct de vedere a rasei. România rămâne credincioasă Jugoslaviei din cauza intereselor ce ne unesc.

În ce privește pactul italo-român, trebuie să se înțeleagă că un popor nu poate uita rasa careia îi aparține. În ce privește situațiunea de astăzi, dl Iorga nu poate crede că Italia ar putea juca rolul unui stat, care ar vrea să provoace un nou război.

În privința Albaniei a arătat, că dorește ca acest mic stat să fie în sfârșit consolidat și a ținut să accentueze că la Marea Adriatică este loc pentru toți și că, prin urmare, toți trebuie să se înțeleagă.

Neînțelegeri pe chestiunea controlului dezarmărilor

Geneva. — Comisiunea pregăitoare a dezarmării a discutat în ședința de ieri chestiunea controlului înarmărilor. Dl Boncour a declarat că Franța primește controlul sub rezerva alăturării și a celorlalte state. Delegații României, Jugoslaviei, Poloniei, Cehoslovaciei, Olandei și Suediei s'au declarat pentru primire, sub rezerva cunoașterii modalităților înscrise în convenție. Statele-Unite s'au declarat împotriva unei convenții ba-

zată pe controlul sau pe supraveghere. Italia s'a opus oricărei forme de control. Delegatul Angliei și-a ex-

primat speranța că neînțelegerile vor putea fi înlăturate prin colaborarea generală.

O frumoasă serbare la Brașov

— Festivități militare. — O entuziastă cuvântare a dlui ministru O. Goga —

În ziua de 14 l. c. a avut loc la Brașov frumoase festivități militare. A luat parte și dl ministru O. Goga, căruia i s'a făcut o călduroasă primire.

După depunerea jurământului recrutilor, la cazarma Vânătorilor de munte a avut loc desvelirea monumentului ridicat în amintirea „Vânătorilor de munte”, căzuți în război.

Luând cuvântul, dl Octavian Goga arată că guvernul aduce prin dsa omagiul său cultului eroilor, care este suprema lege morală națională, evanghelia tuturor popoarelor.

A urmat apoi inaugurarea căminului de ucenici al armatei, ale cărui săli au fost străbătute de întreaga asistență.

La ora 5 a avut loc un banchet, de 300 făcămuri, în sala Cercului militar.

Seria toasturilor a încheiat-o dl Octavian Goga, rostind o avântă cuvântare.

„Noi suntem — a spus dl Goga — giranții semnării ai frământărilor din trecut ale neamului românesc. Existența noastră este efemeră, cu atât mai durabil este însă triumful neamului.

În sufletul poporului, deasupra divizării politice firești, stă idea națională, care ne unește într-o singură tabără.

Am răscumpărat procesul unității naționale, prin lacrimi și sânge. Această unitate nu va putea fi stărbilită de nimeni și nici o putere omească.

Față de minorități nu suntem opresori, căci nu voim altceva decât să punem în valoare energiile vitale ale poporului nostru, păstrat în cursul veacurilor și concentrate azi într'un singur stat prin jertfa glorioasă a mare române.

Seara a avut loc un festival la Reduta, dat de Casele Naționale.

Impotriva sindicatelor muncitorești

— Acțiunea ministerului muncii —

În urma anchetelor făcute în ultimul timp de către organele ministerului muncii, s'a constatat că împotriva dispozițiilor formale, cuprinse în legea sindicatelor profesionale din 1921 și în legea persoanelor morale din 1924, atât sindicatele unitare, cât și comisia sindicală unitară din București, cu sediul în str. Mihai Vodă nrul 25 desfășoară o activitate revoluționară, cu pronunțat caracter comunist.

În urma celor constatate, dl Gr. Trancu-lăși, ministrul muncii și al ocrotirilor sociale, a trimis erl dlui prim-procuror de Ilfov, următoarea adresă pentru deschiderea acțiunii publice ilicite și contrară ordinii publice, cerând conform legii, dizolvarea lor:

Domnule prim-procuror,
Avem onoare a vă înainta alăturatul dosar cuprinzând 30 file, din care se constată, că atât sindicatele unitare cât și comisia sindicală unitară, având sediul în București str. Mihai Vodă 25, duc o acțiune care depășește cadrul profesional, singurul permis asociațiilor profesionale, în baza legii sindicatelor profesionale din 1921 și a legii persoanelor juridice din anul 1924.

În adevăr, conform legilor menționate, sindicatele profesionale, nu pot urmări decât scopuri precizate la art. 1 al legii din 1921, menținut și prin legea din 1924.

Orice activitate cu caracter politic este interzisă acestor asociațiuni.

Însă, din cercetarea amănunțită a anexelor, se constată că sindicatele unitare întrețin și accentuează spiritul luptei și al urei de clasă (vezi darea de seamă a funcționarilor de bancă, manifestul împărțit cu ocazia anunțării sosirii lui Chchin la București, manifestul lipit pe ușa inspectoratului muncii, cum și manifestul anexat memoriului prezentat de o delegație dlui ministru al muncii), îndemnând muncitorimea la organizare, care singură poate asigura un trai mai bun. Legile de ocrotire a muncii sunt considerate ca „ghinile atârârate” de mâinile și picioarele muncitorilor”. Se propovăduiește deci în mod public neîncrederea în legile țării și chiar răsvrătirea în contra lor.

Se amintește mereu de clasa burgheză, răsbunătoare și exploatare contra căreia singura armă de luptă este iarăși organizarea în sindicate unitare.

Considerând deci, căci prin această procedură acțiunea asociațiilor, ce-și au sediul în str. Mihai Vodă 25, este ilicită și contrară ordinii publice, caz prevăzut de art. 53, al 3 din legea persoanelor juridice, cu onoare vă rog să binevoiți a dispune deschiderea acțiunii publice pentru dizolvarea acestor asociațiuni.

Ministru (ss) Trancu-lăși.

Situația externă

— Diferendul italo-jugoslav. — Apropierea italo-maghiară —

În situațiunea generală internațională apar evenimente de natură să îngrijoreze în oarecare măsură conducătorii politicii mondiale.

Diferendul italo-jugoslav, spre pildă în ultimile zile, a luat o întorsătură, care din cauza atitudinii Italiei mai ales provoacă îngrijorări în cancelariile marilor puteri. Dl Mussolini neadmițând Jugoslaviei să discute cu guvernul italian problema independenței Albaniei, înlătură orice posibilitate de înțelegere deoarece tocmai această chestiune este pricina diferendului de azi. În aceasta nouă situațiune creiată prin comunicatul dlui Mussolini, este probabil că — dacă o nouă intervențiune amicală la Roma nu va schimba nimic din atitu-

dinea intransigentă a Italiei — diferendul va merge în fața Societății Națiunilor la care Jugoslavia se va adresa în ultimă instanță.

Deputatul italian Dudani a întrebat pe primul ministru în Cameră, dacă nu crede nimerit momentul pentru denunțarea tratatelor cu Jugoslavia, tratate pe cari Jugoslavia le-a violat în mod sistematic în ultimul timp.

— „Giornale d'Italia” răspunzând comentariilor publicate în ziarele române, scrie că Italia cere prietenilor săi ca să creadă fără nici o rezervă în loialitatea și în scopurile politice sale, care este limpede, sinceră și cum-pătată și care nu poate fi bănuită că

urmărește realizarea unor acorduri care se contrazic între ele. Este o absurditate de a interpreta unele pasagi din discursul lui Mussolini în sensul că Italia ar vrea să se apropie de Ungaria împotriva României.

Pe de altă parte în extremul orient situațiunea merge spre noi complicații. Acțiunea Sovietelor care urmăresc ocuparea Manciuriei, a silit guvernul japonez să considere situațiunea extrem de gravă în această provincie și, în consecință, să trimeată noi forțe. În același timp Japonia a mai decis să refuze evacuarea concesiunii japoneze dela Hankeou, declarând că nu vrea să cadă în cursa în care pe această chestie a fost atrasă Marea Britanie.

Sunt, prin urmare, destule motive de îngrijorare, fără ca prin aceasta, bine înțeles, să poată fi vorba de complicațiuni cu caracter general internațional, mai ales că problema chineză, care e de fapt problema prin care se va soluționa politica Pacificului în fațoarea unora sau altora din cei care i urmăresc stăpânirea, nu este o problemă de soluționat dela o zi la alta.

În tot cazul ceiace pare să se lămurească deocamdată chiar pentru chinezi, este politica Sovietelor, care urmărește foloase imediate din frământările pe care le-au organizat ca să arunce China în haosul în care se sbate astăzi.

Stiri din județul Timiș-Torontal

— Numiri. — Un împrumut comunal. — Noul episcop catolic. — În jurul asasinării dela Anina. — Un mare incendiu la Timișoara —

DI dr. Ioan Baci subprefect al jud. Hunedoara a fost transferat în aceeași calitate la prefectura jud. Timiș-Torontal.

DI Gh. Ciunga a fost numit șeful biroului ocrotirilor sociale la primăria din Timișoara.

DI dr. Doboșan primarul orașului Timișoara, cu prilejul călătoriei făcute în interes de serviciu la București, a sfârșit și reușit să facă a se aproba de către Banca Națională, un mare împrumut de 15 milioane pentru comuna noastră.

Acești bani ar urma să servească la construirea noului cinematograful comunal, actualul local din Cetate fiind declarat ca impropriu de către serviciul tehnic.

Administratorul apostolic Augustin Pacha, care gira afacerile episcopatului catolic din Timișoara, a fost înălțat ca episcop titular.

Cercelările pentru prinderea asasinilor fostului director al minelor din Anina continuă și sunt conduse de

inspectorul de siguranță Badag, procurorul Popistiu din Oravița și comisarul Atanasie Guju. Alături a fost la locul crimei procurorul general Slinghiă dela Curtea de Apel din Timișoara și inspectorul general al siguranței din Banat, dl Ștefan Bunghețeanu. Ieri a fost arestat lucrătorul Gherghel care este bănuț, că în complicitate cu paznicul de noapte ar fi săvârșit crima.

Direcțiunea minelor a pus un premiu de 100 mii lei pentru descoperirea asasinilor.

Un mare incendiu a izbucnit ieri noapte la orele 11, la fabrica și depozitul de mobile Felleky din cartierul Fabric Str. Cantacuzino 5. Întreaga clădire a căzut pradă flăcărilor. La un moment dat limbi uriașe de foc amenințau să cuprind întregul cartier.

Grație pompierilor focul a fost localizat, după trei ore dela declararea lui.

Pagubele se ridică la două milioane lei. Fabrica era asigurată. Se crede că focul a fost pus.

S'a deschis o anchetă. — Cor.

INFORMATIUNI

Cetitorilor ziarului nostru

azi azi serbează Sft. Paști, Învierea Domnului, le dorim sărbători fericite.

Monitorul Oficial din 16 cor.

publică noua lege a chirilor, conform căreia chiriile se vor putea depune la Adm. Financiară până la data de 6 Mai inclusive.

Inspectorii administrativi

au avut în ziua de 16 cor., o consfățire la Ministerul de Interne în vederea recensământului populației.

DI ministru Goga i-a rugat să-și depună silița spre a asigura bunul mers și rezultat al acestei conscrierii.

Capitala

a primit 10 milioane dolari împrumut dela firma vestită din Statele Unite The Ulev Compani of New York. Aceasta societate a zidit cel mai mare tunel din lume, acel dela Shandwei.

De prezent aceasta firmă execută mari edificări în Turcia, Jugoslavia și Grecia.

Bucureștiul în acest an își va schimba fața, se va înfrumuseța.

În Galați

eri din nou au fost alarmați locuitorii de detonările explozivilor. În strada Vezuv, într-o curte câți va copilași se jocabu cu explozibile, cari la un moment dat au luat foc, răcind mortal cinci copilași între 4-7 ani.

Răniții au fost internați la spital.

Azi

a încheiat acordul Banca Engleză cu Banca Națională în ce privește emiterea monedei aur din stocul depus în Anglia.

Vaporul Împăratul Traian

care împotmoliadu-se a suferit grave avarieri în iarna aceasta, a fost complet reparat și încurând va fi pus din nou în circulație.

În atențiunea publicului

Prefectura poliției a municipiului Arad, în cunoștințea onor public, că în vederea sărbătorilor Paștelui, Inspectoratul Muscii reg. Arad, a dispus ca magazinele de orice categorie precum și frizeriile vor fi deschise în ziua de Sft. Gheorghe, adică la 23 Aprilie 1927, iar a treia zi de Paști, adică 26 Aprilie a. c. toate acestea vor fi închise toată ziua.

Frizeriile vor fi deschise a doua zi de Paști, 25 Aprilie până la ora 12.

Contele Károlyi, autor dramatic

Contele Mihail Károlyi, fostul președinte al republicii ungare, care trăiește la Paris, a scris o mare dramă din viața emigranților unguri. Eroul dramei, care este un emigrant politic, este acasă divinizat de popor, dar când se întoarce în patrie este asasinat mișelește de necunoscuți. Contele Károlyi a încheiat nu de mult ultimul act și este hotărât să admită reprezentarea dramei sale la un mare teatru din Londra.

O stradă Mussolini la Reșița

Consiliul comunal al comunei Reșița întrunit sub președinția primarului Crenianu și în urma propunerii directorului școlar Nic. Goanță, a hotărât să dea numele de Mussolini uneia din străzile principale ale micii orașel.

Remăritarea văduvelor de război

Văduvele de război se pot remărita fără primejdie de a-și pierde pensia. Așa a stabilit înalta Curte de Casație din București, secția III care a judecat recursul doamnei Antoineta colonel Popovici.

Văduvă de război, dna Antonieta colonel Popovici remăritându-se Cassa generală a pensiilor i-a oprit plata pensiei în virtutea art. 22 al legii pensiilor din 1925, prin care văduvele pensionarilor își pierd pensia prin remăritare. Curtea de Casație a stabilit că acest text nu e aplicabil văduvelor din război fiindcă atât dreptul acesta în special, cât și regimul pensionărilor în general, izvoresc dintr-o lege specială (cea din 1920) și constituiesc drepturi câștigate.

Văduvele de război se pot mărita deci, fără a-și pierde pensia.

Mare scandal la Teatrul Național din București

Ni se vestește din București: Alături s'a jucat, un matineu, la Teatrul Național, piesa „Păcală” a dlui Horia Furtună. Mai înainte cu două zile, patriarhul ceruse ministerului artelor să scoată piesa de pe afiș pe motivul, că ar cuprinde unele scene ce jignesc clerul și biserica.

Numeroși studenți au ocupat alături staturile, lojile și galeriile, iar la actul al III-lea au provocat un scandal formidabil din care cauză cortina a fost lăsată și spectacolul n'a mai continuat.

Reprezentanții autorităților au sosit după ce sala fusese evacuată.

Finalul unui interesant proces politic în Alsacia

În orașul Colmar din Alsacia s'a judecat la Curtea cu juri procesul intentat de abatele Haegy împotriva ziaristului Helsey dela „Le Journal”, care într-o campanie de presă acuzase pe cel dintâi că a favorizat mișcarea autonomistă și separatistă în Alsacia în urma instigațiunilor germane.

Procesul s'a terminat printr-o solemnă afirmație a solidarității naționale.

Abatele Haegy, după o gravă și emoționantă declarație a voinței sale vechi și tenace de a servi Franța, servind Alsacia, a lăsat mâna ziaristului Helsey, strigând: „Trăiască Franța!”

Sala întreagă, la picioare, a întinat Marsilieza.

Curtea a adus apoi un verdict de achitare.

Întreaga presă subliniază importanța acestui eveniment, de natură să risipească neînțelegerile din Alsacia.

CINEMA ELISABETA.

Azi Dum. orele 2 jum., 4, 5 jum., 7 jum. și 9

În Arad Premieră

„REGELE PEDAL”

Ein frumos și senzțional de sport. În rolul principal cu renumitul comic: BUMBULA BISCOZ și BLANCHE MONTEL.

Măine Luni, orele 2 jum., 4, 5 jum., 7 jum. și 9

MADONA STRĂZII

Film sentimental cu scene indolsetoare, cu renumiți actori: VIOLA DANA și MONZÉ BLUE.

Prețuri obicinuite.

Un monument în memoria soldaților români, morți în Austria

Dna Mitileneu a inaugurat în ziua de 14 l. c. la cimitirul central din Viena, în prezența ministrului României, a personalului legăției, a coloniei române, a reprezentanților autorităților civile și militare austriace și a atașajilor militari străini, în cap cu colonelul Dimitriu, asistat de căpitănul Georgescu, un monument, opera sculptorului Jelea, ridicat din propria inițiativă a soției reprezentantului României la Viena, în memoria eroilor neamului, îngropați pe pământul austriac.

DI Jelea, a asistat de asemenea, la această impunătoare manifestare și ceremonie românească. DI ministru Mitileneu, a depus o coroană în numele guvernului român. S'au mai depus coroane, de generalul Schutter, în numele orașului Viena, de colonelul Dimitriu, în numele ministerului de război român, precum și de atașajii militari ai Franței, Italiei și Japoniei. După serviciul religios, DI ministru Mitileneu, însoțit de toate personalitățile oficiale, a depus o coroană la monumentul austriac al morților în război. Onorurile militare au fost date de o companie de onoare austriacă.

Spectacolele zilei

Reprezentările teatrale românești din 25-26 Aprilie

25 Aprilie: Artistii Teatrului Național din București, sub conducerea dlui G. Ciprian, vor reprezenta: „Hoții”, tragedie în 5 acte de Schiller.

26 Aprilie: Turneul de comedii cu marele comic Ioan Manu, societar al Teatrului Național din București, va reprezenta: „Funcționarul dela domeni”, comedie în 3 acte de Locușteanu.

Teatrul orășenesc.

Duminecă d. m. la orele 3: Opereta „Regele bandit” (Prețuri reduse). La orele 6: „Femeia anonimă”, dramă. (Prețuri obicinuite). La orele 9 seara opereta „Sybil”, cu concursul trei Lili Farkas.

Luni d. m. la orele 3: Opereta „Frasquita”. (Prețuri reduse). La orele 6: Comedia „Cazul băiatului Noszty cu Maria Toth. (Prețuri reduse, reprezentanța a 20-a). Seara la orele 9 a 30-a dată opereta „Carmen” cu concursul renumitei artiste aradane Geni Opre.

Cinema Apollo.

Duminecă: Va rula filmul o neîntrecută comedie alui Patt și Patathon. Reprezentațiile încep în zilele de lucru la orele 4 și jumătate, 6, 7 și jumătate și 9 seara, iar Duminecă și în sărbători dela orele 3—9.

Cinema Urania.

grafică. Duminecă: Harry Piel, cel mai nou film de aventuri. Reprezentațiile încep în zilele de lucru la orele 4 și jum., 6, 7 și jum. și 9 seara iar Duminecă și în sărbători dela orele 3—9.

Înmormântarea lui Grozăvescu

Film ce va rula în cadrul unui program deosebit Duminecă și Luni înainte de masă la orele 11 și jumătate la cinema Apollo și Urania.

RESTAURANT ROMÂNESC!

Funcționari români din Arad și județ, luați masa numai la restaurantul românesc „PALACE”, Arad, Strada Ionel C. Brătianu. Mâncări bune și ieftine. : serviciu punctual.

AVIZ!

Aduc la cunoștință On. Public că am preluat Hotelul și Restaurantul fost Ungar și îl conduc mai departe sub numele „**LA NEPOTUL VESEL**” viz-a-viz de viaduct. Voiajori au o reducere de 10% la sută. Este în permanență deschis cu mâncări calde și reci. Rog binevoitorul Dv. sprijin ATANASIU BARNA. 940

LA NEPOTUL VESEL

10% la sută. **AVIZ!**

Direcțiunea Căilor Ferate Unite Arad și Cenad.

Convocare

la Adunarea generală extraordinară a XLVII-a

a Societății Anonime Căile Ferate Unite Arad și Cenad, care se va ține în Arad, la 16 Maiu 1927 Luni, la orele 11 a. m. în sala de sedințe din Bulev. Regele Ferdinand No. 4, etaj II.

Ordinea de zi:

1. Constatarea convocării în regulă a adunării generale extraordinare și a capacității de a decide, designarea conducătorului procesului verbal și a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.
2. Propunerea direcțiunii și decidera conform punctului h) al §-lui 20 din statute în chestiunea reducerii capitalului societății prin restituire în parte.
3. Modificarea §§-lor 1—42 din statute.
4. Decidere asupra propunerilor relative la măsurile în legătură cu transformarea societății anonime.
5. Complectarea locurilor de directori.
6. Propuneri.

Observare: Fiecare acțiune dă drept la un vot. — Acționarul își poate exercita dreptul în persoană sau prin un alt acționar cu drept de vot ca autorizat. Însă un acționar nu poate primi mai mult decât o autorizație. Pentru forma autorizației este nevoie ca actul de autorizare să fie semnat și de doi martori. — Acțiunile împreună cu cupoanele lor ne-expirate se vor depune cu 14 zile înainte de adunarea generală în Arad: la casieria societății sau la Cassa Agricolă de Păstrare Arad-Cenad, în București: la Cassa de Depuneri, în Budapesta: la Magyar Általános Hitelbank, în Viena: la firma Schoeller et Comp., unde se vor elibera despre aceste recunoștințe corespunzătoare. 1007

Arad, la 15 Aprilie 1927,

Direcțiunea.

in toată ziua mezeluri proaspete, carne de porc, unsoare, ciulă, totfelul de cârnuri proaspete la 00 480

Șumandan Gheorghe și Fiul
Bulev. Regele Ferdinand No. 52
Cer sprijinul On. public românesc!

Ciment portland dela Gura-hont, Var alb dela Alejd in bucăți, Stucatur și ghips alabastru dela Aghires, „Meteor” eternit pala

de vânzare la 00000 987

FIRMA

Sigismund Kornis și Márton

Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 164. Telefon No. 918.

Dacă vrei să deținezi sau să cini ieftin și să fii servit 000 conștiincios caută 000

hala de vin a viticulturii „Minorităților”
aranjată cu gust. Arad, Str. Brătianu No. 2. — Vinuri escelente!
Deschis până la ora 12. 000 511

Să știe deja, că cele mai bune

UMBRELE ȘI JAMANTANE

să găsească pe lângă prețuri foarte moderate la

„TRANSILVANIA”

casa speciale de umbrele și jaman-tane Arad, Bulev. Regina Maria 12.

:: Asortiment bogat!! ::

Primim orice reparațiuni pe lângă prețuri moderate.

Fondat 1874.

Fondat 1874.

CAROL B. REICH FII :: ARAD

Fabrica de cânepa, otogoane și frângii. 999
Mare depozit de povere impermeabile, saci, sfori și toate articole de brânză.

DEPOZIT ȘI BIROUL: Bulevardul Regina Maria No. 15.

Direcțiunea Uzinelor de Gaz a orașului Arad.

Se află în situație plăcută, ca să servească On. Public cu gaz de caloricitate înaltă, cu a cărui ajutor putem ca în timpul de pace ieftin a lumină, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

Uzinele Comunale Secția gaz aerian:
Arad, Str. Muciu Scevola 9, 11, 13. — Telefon: 27, 25, 16.
Biroul uzinelor
din Str. Eminescu No. 4, stă la dispoziția On. public în ce privesc comenzile etc.

Mănuși de ață și de piele pentru dame și bărbați Cor-
setă de gumă de la 65, respective dela 180 Lei în sus.
Ciorapi de gumă după măsură, pe lângă descriere medicală dela 800 Lei în sus.
Suspensor după măsură și calitate, Sus-
pensor in prețul de fabrică la Ludovic Steinhübel Arad, Str. Alexandri (Salac-u) 1. — 946

Livrare în TREI zile I-a CARTOFI ROSA

per vagon pentru semănat, calitatea garantată din fel curat, pentru consumație bucată mari alese, sau mestecați. 939

Societate Comercială de Cereale :: Timișoara,
I. Strada Vas Alexandri 8. Telefon 22-94. Adresa telegr.: GABONA.

ADALBERT BUTSKÓ ceprăzar și năsturar Arad, Bulev. Regele Ferdinand 63,

HALO!! Din cauza desființării prăvăliilor noastre de ghețe, toate marfa toare în depozit ca ghețe bărbătești, femeiești și copii le vindem pe lângă **OLARIU ȘI COMP.** ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 13 (fost Boros Béni-tér). 000000

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei Marti toată ziua și Vineri d. m. Pentru bărbați afară de Marti în toată ziua, iar Sâmbătă și după masă. — Baia-vană deschisă în toată ziua de dimineață până seara. Hidroterapie, baie cu acid sulfuric și acid carbonic pt. femei după masă, iar pentru bărbați înainte de masă. (618)

Haine (blouse) croșetate, este, Poulle-uri, ciorapi, mânusi, saluri elegante de mătase, tricouri (indispens.) se capătă pe lângă prețuri convenabile la **SZÁNTÓ, Sir. Eminescu 6.** Arad. 245

Biciclete „PUCH”

și mașini de cusut, precum și plăci de gramofon românești în asortiment bogat la

FABIAN ȘI COMP. ARAD, Arad, Str. Meșianu 16. 00 996

Cele mai frumoase și mai bune ghețe a fabricilor

F. L. Popper Bally

(Schweitz)

pe lângă prețuri ieftine la 000 811

Lévai și Szigheti

Înainte Buchsbaum și Co. depozit de ghețe ARAD.

Perma Statului Semlac.

AVIZ!

Se aduce la cunoștință generală, că Ferma Model Semlac, (jud. Arad), se vinde prin licitație publică în ziua de 30 Aprilie 1927 un **AUTOPLUG** sistem „Moline” cu 3 breze de 18 HP. în stare reparabilă.

Condițiunile se pot vedea la primăria orașului Arad, și la primăria comunei Pecica, precum și la Ferma. 1000

Reclama

este sufletul comerțului!

Mica publicitate

Un tânăr român dorește corespunde cu o Doamnă văduvă, în caz de simpatie pentru căsătoria nu e esențială. Adresa: „Armonie”, la Administrație.

AVIZ!

Iacob Samson croitor aduce la cunoștință Onor. Aradan, precum și clientele că în decursul lunii Mai va deschide în Arad, Bulev. Regina Maria No. 9, sub conducerea sa personală, o prăvălie modernă asortată cu cele bune stoffe englezești și cu sonal de primul rang. 1010

Cu deosebită

Iacob Samson

croitor Cluj

Citiți Cuvântul Ardealului

AVIZ!

Aducem la cunoștință On. public, că am cumpărat de la gazia unei fabrici de pături impermeabile și așa ne aflăm în posesiunea lor pe

1000 IMPERMIABILI pt. dame și bărbați

cari le-am pus spre vânzare pe lângă prețuri foarte ieftine. Din cauza îmbunătățirii Leului toate hainele afișate toare în magazia noastră le vindem pe lângă prețuri foarte reduse.

Szántó și Komló

Arad, vis-a-vis de teatru

Nu întârziati a privi vitrinile noastre!

Insertii se primesc

la Administrația ziarului

Atențiune

Cine vrea să cumpere și ieftin, să cerceteze Magazina

„ILICA”

textile-manufactură, tricoteje și modă bărbătească și pentru dame Arad, Bulev. Regele Ferdinand 13 (fost Magazinul de ghețe Frații Apponyi).